

COMMEDIA DELL' ARTE

- Η Commedia dell'Arte είναι ένα πολύ ιδιαίτερο είδος κωμωδίας που αναπτύχθηκε στην Ιταλία τον 16ο αιώνα και αποτελεί ένα κεφάλαιο της ιστορίας θεάτρου που έχει επηρεάσει όλη την μετέπειτα πορεία του είδους .
- Το όνομα του είδους σημαίνει η «κωμωδία της τέχνης του αυτοσχεδιασμού», καθώς βασίζεται σε αυτοσχεδιασμούς των ηθοποιών και σκετσάκια πάνω σε συγκεκριμένους «τύπους»- χαρακτήρες, που ο κάθε ηθοποιός είχε τελειοποιήσει μέσω της χρήσης της μάσκας.
- Οι παραστάσεις ήταν υπαίθριες, σε πρόχειρα κατασκευασμένες σκηνές και οι ηθοποιοί χρησιμοποιούσαν πολλά αντικείμενα, καθώς υπήρχε έλλειψη σε σκηνικά. Όπως συνηθιζόταν εκείνο τον καιρό, η επιβίωση, εξέλιξη και φήμη των καλλιτεχνών βρίσκονταν σε άμεση εξάρτηση από πλούσιους χορηγούς, που τους έπαιρναν υπό την προστασία τους και τους χρηματοδοτούσαν.
- Οι θίασοι ήταν πλανόδιοι και περιόδευαν για να κερδίσουν μεγαλύτερη φήμη και οικονομικές απολαβές. Πέρα από τις χορηγίες τους, κέρδιζαν χρήματα και από άλλου είδους δωρεές, (όπως το καπέλο που έβγαине κατά την διάρκεια της παράστασης), γεγονός που επέτρεπε να μην χρεώνουν ένα συγκεκριμένο αντίτιμο για εισιτήριο, με αποτέλεσμα να μπορούν και όσοι δεν είχαν οικονομική άνεση, να παρακολουθούν τις παραστάσεις δωρεάν. Οι πιο επιτυχημένοι

θίασοι έφτασαν να παίζουν μπροστά σε βασιλείς και ευγενείς, ενώ υπήρχαν ηθοποιοί που είχαν αποκτήσει μεγάλη φήμη και είχαν γίνει διάσημοι ονομαστικά.

- Το ξεχωριστό στην κομέντια ντελ άρτε είναι ότι τους γυναικείους ρόλους τους έπαιζαν γυναίκες ηθοποιοί, γεγονός που ξεσήκωσε πλήθος αντιδράσεων. Ακαδημαϊκοί και εκκλησιαστικοί του καιρού προσπάθησαν να θέσουν τις γυναίκες εκτός, καθώς υποστήριζαν πως η ελευθεριότητα των ηθών τους και το προκλητικό τους ντύσιμο ξυπνούσε τον ανδρικό πόθο και διέφθειρε την ψυχή, παρά όμως τις προσπάθειες απαγόρευσης, από το τέλος του 16ου αιώνα, οι γυναίκες ηθοποιοί ήταν πλέον ένα σύνηθες φαινόμενο στην ιταλική σκηνή.
- Στην κομέντια ντελ άρτε κυριαρχούν τρεις ομάδες χαρακτήρων: οι υπηρέτες, οι ηλικιωμένοι και οι ερωτευμένοι και οι πιο γνωστοί τύποι είναι ο Αρλεκίνος, η Κολομπίνα, ο Ντοτόρε, ο Πιερότος, ο Καπιτάνο και άλλοι. Τα θέματα των σκηνών συνηθώς αφορούσαν τα γηρατιά, τον έρωτα και την ζήλια. Επίσης, συχνά ενσωμάτωναν τραγούδι και χορό, πολύ σωματικό χιούμορ και gags, όπως και ανέκδοτα-ατάκες.
- Η συνηθέστερη ιστορία περιστρεφόταν γύρω από τον έρωτα δύο νεαρών, που εμποδίζεται να ανθίσει εξ αιτίας δύο ηλικιωμένων, που φέρουν αντιρρήσεις, με αποτέλεσμα οι ερωτευμένοι να ζητήσουν βοήθεια από τους υπηρέτες τους. Συνήθως η ιστορία έχει ευχάριστο τέλος, με την συμφιλίωση των ηλικιωμένων και τον γάμο των ερωτευμένων. Αν και η

ιστορία αυτή αποτελούσε τον καμβά για τις περισσότερες σκηνές, κυκλοφορούσαν commediaΖαρκετές παραλλαγές. Οι αυτοσχεδιασμοί και η χαλαρότητα της πλοκής επέτρεπε την ενσωμάτωση αστείων ή την παραλλαγή του υλικού, προκειμένου να προσαρμοστεί σε πρόσωπα και καταστάσεις του καιρού ή της πόλης και να σχολιάσει τοπικά σκάνδαλα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

1. Συσχέτιση του Θεατρικού Είδους με τα δικά μας αυτοσχέδια θεατράκια.
2. Ποια η γνώμη σας για τη θέση της γυναίκας ηθοποιού;
3. Οι τύποι/χαρακτήρες που είδαμε πιο πάνω, τους συναντάμε στην σημερινή κοινωνία; Ποιούς τύπους ανθρώπων συναντούμε σήμερα;

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ!!!!

Στο επόμενο μάθημα, θα ήθελα να κάνετε τη δική σας έρευνα για το θεατρικό είδος ΜΙΟΥΖΙΚΑΛ. Να μαζέψετε το δικό σας υλικό και να κάνουμε μια παρουσίαση. Σκοπός είναι να διδάξουμε ο ένας τον άλλο για το είδος αυτό και ο καθένας να πάρει για λίγο τη θέση του εκπαιδευτικού.